Nr. DOK-5002 (S) Teisminio proceso Nr. 2-48-3-00872-2020-8

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS **NUTARTIS**

2021 m. rugsėjo 22 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukavinienės ir Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė),

susipažinusi su 2021 m. rugsėjo 14 d. paduotu ieškovės L. B. kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. birželio 15 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškiniu ieškovė prašė priteisti iš atsakovės V. D. 3636,82 Eur nuostolių atlyginimo dėl negautų nuompinigių dalies ir komunalinių paslaugų išlaidas už butą, bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausantį ieškovei ir atsakovei. Skundžiama Vilniaus apygardos teismo 2021 m. birželio 15 d. nutartimi pakeistas Vilniaus regiono apylinkės teismo 2021 m. kovo 15 d. sprendimas ir tenkinus ieškinį iš dalies sumažintas ieškovei priteistas nuostolių atlyginimas nuo 3027,48 Eur iki 290,46 Eur.

Kasaciniu skundu ieškovė prašo panaikinti apeliacinės instancijos teismo nutartį ir perduoti šiam teismui bylą nagrinėti iš naujo. Kasaciniame skunde nurodoma, kad yra kasacinio skundo pagrindai remiantis <u>CPK 346 straipsnio 2</u> dalies 1 punktu – materialiosios ar proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat remiantis <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punktu – skundžiamuose teismų sprendime ir nutartyje

nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>ČPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK</u> 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeista materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turį esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinias skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika. Šioje byloje anksčiau paduotus 2021 m. liepos 21 d. ir 2021 m. rugpjūčio 16 d. ieškovės kasacinius skundus atsisakyta priimti atrankos

kolegijos 2021 m. liepos 29 d. nutartimi Nr. DOK-4191 ir 2021 m. rugpjūčio 23 d. nutartimi Nr. DOK-4585 dėl kasacijos pagrindų pagaCPK

346 straipsnį nebuvimo.

Paduotame naujame ieškovės kasaciniame skunde, skirtingai negu ankstesniuose skunduose, kuriuos atsisakyta priimti, išdėstyti argumentai

dėl netinkamo proceso teisės normų taikymo bylos nagrinėjimo metu pirmosios ir apeliacinės instancijos teismuose:

1. Teismai nepagrįstai atsisakė išduoti teismo liudijimą apie ieškovės teisę gauti rašytinį įrodymą, kurio ji negalėjo gauti ir taip netinkamai taikė CPK 199 straipsnio 4 dalį. Atsisakymo nepagrįstumą patvirtina Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimai, kad teismas bendrais procesiniais atvejais savo iniciatyva nerenka įrodymų, kita vertus, teismas, manydamas, kad bylai teisingai išspręsti neužtenka pateiktų įrodymų, gali pasiūlyti šalims pateikti papildomus irodymus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. rugsėjo 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-436/2008). Kitoje byloje Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pažymėjo, kad apeliacinės instancijos teismas turėjo bylos šalies prašymu išsireikalauti ikiteisminio tyrimo medžiagą iš prokuratūros, o jos neišsireikalavęs, netinkamai taikė CPK 199 straipsnį (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. gruodžio 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-641/2013).

2. Manydami, kad byloje trūksta įrodymų, jog bute gyvenęs asmuo mokėjo atsakovei tiek nuompinigius, tiek komunalinius mokesčius, žemesnės instancijos teismai neturėjo teisės netenkinti ieškovės prasymo išduoti teismo liudijimą apie teisę iš buto komunalinių paslaugų teikėjų gauti įrodymus, kuriuose būtų reikiami duomenys apie suteiktas paslaugas butui, kai paslaugų teikėjai atsisakė pateikti tokią informaciją ieškovei. Vilniaus regiono apylinkės teismas apskritai nenagrinėjo nė vieno iš dviejų ieškovės prašymų išduoti teismo liudijimą apie teisę gauti įrodymą, kadangi jie buvo pateikti po bylos išnagrinėjimo iš esmės, nors teismas turėjo teisę pagal <u>CPK</u> 256 straipsnį atnaujinti bylos nagrinėjimą. Teismo liudijimo apie teisę gauti įrodymą neišdavė ir apeliacinės instancijos teismas, nors nebuvo kliūčių išduoti tokį liudijimą. Teismams neužtikrinus tinkamo įrodinėjimo proceso, nebuvo išsiaiškintos bylai išspręsti reikšmingos faktinės aplinkybės. Vilniaus apygardos teismas šių proceso Vilniaus regiono apylinkės teisme pažeidimų ne tik neištaisė, tačiau dėl trūkstamu laikyto įrodymo ieškovei priteistą sumą dar labiau sumažino. Todėl kasaciniam teismui siūloma aiškinti CPK 199 straipsnio 4 dalies proceso normą kaip teismo pareigą išduoti teismo liudijimą apie teisę gauti įrodymą, jeigu šis įrodymas gali turėti įtakos teismo sprendimui, o pati šalys neturi objektyvios galimybės jam gauti.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, kasacinio teismo praktika, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kriterijų kasacijai. Kasaciniame skunde neužtenka vien tik nurodyti, kad teismas pažeidė teisės normas, šiuos teiginius būtina pagrįsti kasacijos pagrindą atskleidžiančiais teisiniais argumentais, o šiuo atveju kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, jog egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiama, kad bylą išnagrinėję teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos. Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK 350 straipsnio</u> 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti. Grąžinti L. B. atstovui advokatui Michail Parchimovič 75 (septyniasdešimt penkis) Eur už kasacinį skundą 2021 m. rugsėjo 14 d. sumokėtą žyminį mokestį Luminor Bank AS Lietuvos skyriuje. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos Goda Ambrasaitė-Balynienė

Alė Bukavinienė

Gražina Davidonienė